

forum for
natur og friluftsliv
Møre og Romsdal

Møre og Romsdal fylkeskommune

Dato: 27.05.2016

FNF Møre og Romsdal er eit samarbeidsforum for natur- og friluftslivsinteresserte organisasjonar i Møre og Romsdal. FNF skal engasjere seg i saker som påvirker natur og friluftslivet i fylket. I dag er Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal, Friluftsrådet Ålesund og Omland, fylkets tre turistforeiningar, fylkets 4 speidargrupper og Møre og Romsdal 4H tilslutta forumet. Totalt representerer desse organisasjonane mange medlemmer med ei stor interesse for å ta vare på naturen for dagens - og komande generasjonar.

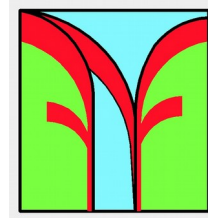
Spelemidlane 2016 og friluftslivsanlegg

Vi viser til saksframlegg til sak KF-23/16 Tildeling av spelemidlar til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2016 som skal opp i kultur- og folkehelseutvalet 31. mai 2016.

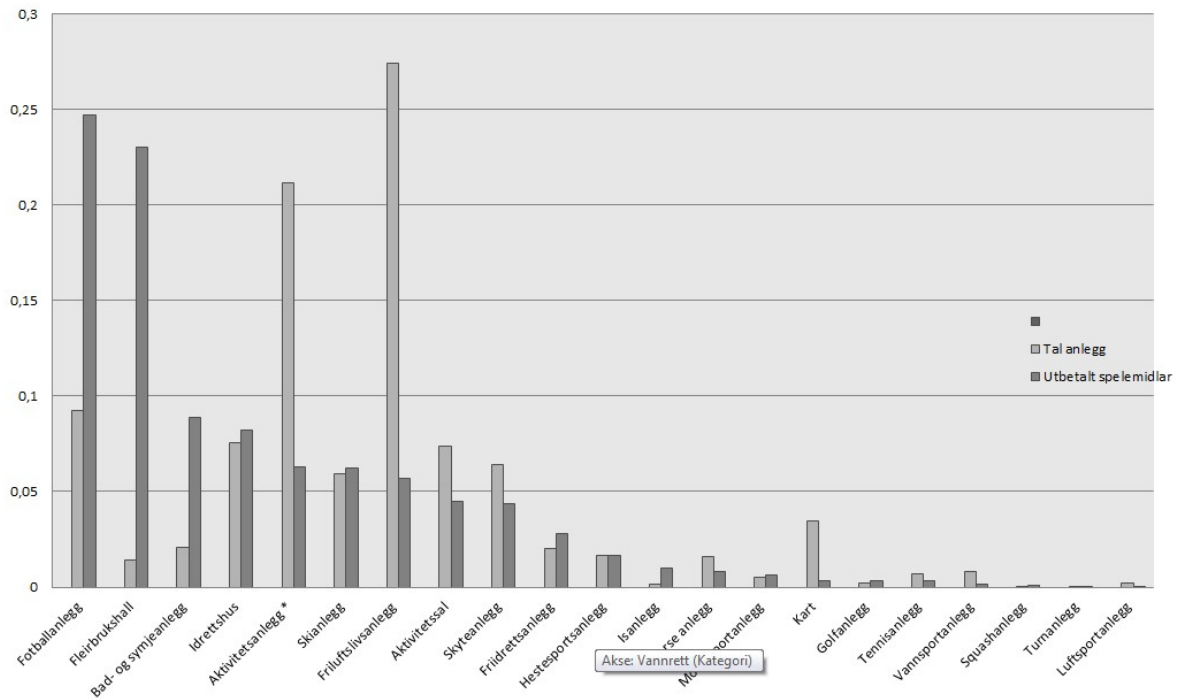
Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Møre og Romsdal har no fått kjennskap til innstillinga til tildelinga av årets spelemidlar i Møre og Romsdal. Vi vil i det følgjande gjere greie for kva me meiner om årets søknader om spelemidlar knytt til friluftslivsanlegg.

Slik vi har forstått av saksframlegget som vart lagt ut på fylkeskommunen si nettside i forgårs ? er det kome inn 32 stk søknader om friluftslivsanlegg i 2016. Og at fylkeskommunen sin administrasjon har innstilt til å løyve midlar utgjerdande kr 6 659 000 som utgjer 9,4 % av spelemidlane (totalt kr 70 836 000). Dette verkar noko rart for oss så lenge våre fylkespolitikarane tidlegare har auka tilskotssatsen frå 12 % til 20 % av spelemidlane kvart år skal gå til friluftsliv. Om ein løyver midlar til alle søknadene om friluftslivsanlegg vil ein framleis ikkje oppnå meir enn 14,4 % av spelemidlane (utgjerdande kr 10 196 000).

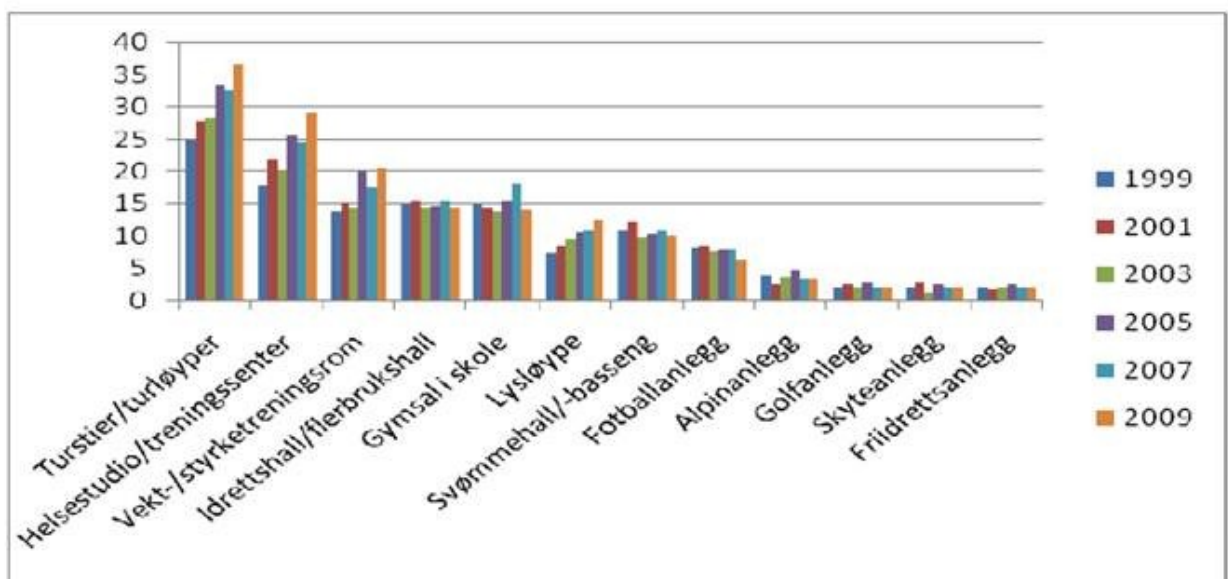
Det er jo ein gong slik at friluftslivsanlegga er av dei «billige» aktivitetsanlegga og sett i høve til kost/nytte vurderingar scorar dei topp. Vi har tidlegare meldt inn synspunkt på kost/nytte vurderinga av spelemidlane og vil minne kultur- og folkehelseutvalet på missforholdet mellom tildeling av spelemidlar (sjå figur 1 under) og kva aktivitetar det norske folk preferer (sjå figur 2 under).

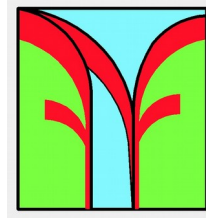

forum for
natur og friluftsliv
 Møre og Romsdal

Figur 1 : Fordeling av utdelte midlar til 4164 idrettsanlegg i Møre og Romsdal til og med 2012 (frå anleggsregisteret til Kulturdepartementet)

forum for
natur og friluftsliv
Møre og Romsdal

Figur 2 : Del av den vaksne befolkning som brukte ulike anleggstyper ein gong pr. veke eller oftare 1999-2009 (Breivik et.al. 2011).

FNF vil vidare peike på konklusjonen i studiet til professor Gunnar Breivik ved Idrettshøgskulen knytt til evaluering av spelemidlar og anleggsutvikling:

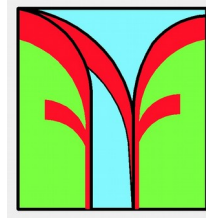
«Konklusjon frå Breivik et al 2011 (Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet):

Spillemiddelordningen støtter opp en anleggsfordeling som i liten grad fanger opp bredden i befolkningen. Fotballanlegg og idrettshaller, som er finansiert med en stor andel av spillemidlene, aktiviserer mange barn og unge. En fortsatt bruk av en stor andel av anleggspotten til finansiering og spredning av fotballanlegg og idrettshaller vil neppe føre til flere aktive og økt fysisk aktivitet i befolkningen.

- *Anleggstyper som turstier, lysløyper, private helsestudio, og vekt- og styrkerom, aktiviserer den økende andelen aktive eldre i befolkningen. Dette er anleggstyper hvor det er brukt en liten andel spillemidler. En større del av spillemidlene bør brukes til å finansiere spredning av anleggstyper som samsvarer med aktivitetsprofiler for den eldre delen av befolkningen. Turstier, lysløyper, og vekt- og styrkerom, er anleggstyper som når store brukergrupper og har en bred sosial profil.*
- *Kvinner og menn bruker ulike anleggstyper. Det generelle mønsteret er at de tradisjonelle konkurranseidrettsanleggene brukes av et flertall menn. Det bør utarbeides et bedre system for fordeling av spillemidler slik at det blir en jevnere fordeling av spillemidler til jenter/kvinner og gutter/menn. Det bør vurderes å fordele spillemidler slik at kvinner får tilgang til like mange anleggstyper som menn, og ikke bare de samme anlegg som i dag.*
- *Det at svømmebasseng brukes hyppigere av "bredden" i befolkningen, dvs. en stor gruppe av folk med lav inntekt og utdanning, gjør at denne anleggstypen bør prioriteres med tanke på å utjevne sosial ulikhet.»*

Slik vi ser det kan vi ikkje fortsette å prioritere spelemidlane i vårt fylke slik vi har gjort dei siste åra når ein ser korleis vårt aktivitetsmønsteret har endra seg og vurderer dette opp mot kost-nytte vurderingar i høve til folkehelse.

Elles saknar vi i saksframlegget frå fylkeskommunen ei vurdering etter naturmangfaldloven. Saman med saksframstillinga skal det følgje ei vurdering jf. kap. 2 i naturmangfaldlova, slik at politikarane som skal avgjere saka samtidig har tilgang til desse vurderingane. FNF Møre og Romsdal bad fylkeskommunen i 2014 om ei slik vurdering etter naturmangfaldloven utan at noko skjedde. Slik vi ser det vil manglande vurderingar etter naturmangfaldloven føre til at vedtaket er ugyldig og at fylkeskommunen kan forvente ei klage på vedtaket.

forum for
natur og friluftsliv
Møre og Romsdal

Konklusjon

FNF Møre og Romsdal meiner det no er på tide å ta inn over seg nyare forskning (som frå idrettshøgskulen) og prioritere friluftslivsanlegg slik fylkespolitikarane i Møre og Romsdal så klokeleg har gjort ved tidlegare vedtak. Med dette ber vi om at alle godkjente søknader om friluftslivsanlegg i 2016 blir innstilt til midlar. Elles forventar vi at fylkeskommunen no gir ei vurdering etter naturmangfaldloven på bruken av spelemidlane. Manglande vurdering etter naturmangfaldloven kan føre til klage på vedtaket.

Ingbjørn Bredeli
Koordinator Forum For Natur og Friluftsliv i Møre og Romsdal

Kopi: Politikarane i kultur- og folkehelseutvalet